

## **В І Д Г У К**

**офіційного опонента на дисертаційне дослідження БРЕГІНА Івана Михайловича на тему «Протидія порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право**

На сучасному історичному етапі відбуваються трансформаційні процеси, які торкнулися всіх сфер життєдіяльності суспільства, у тому числі й правоохоронної системи. Вивчення змісту дисертації та наукових праць БРЕГІНА Івана Михайловича дає підстави зробити висновок про актуальність обраної теми дисертації, достатній ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, що виносяться на захист, їх практичну значущість, а також про глибокий аналіз проблемних питань протидії порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України.

Обрана дисертантом тема для дослідження є справді актуальною. Реформування бюджетної системи України, необхідність зміцнення фінансової основи Сил оборони і військово-промислового комплексу та пошук нових стабільних механізмів формування та використання бюджетних коштів вимагають ефективних засобів контролю бюджетної діяльності та правового механізму притягнення до відповідальності порушників бюджетного законодавства. За умов, коли воєнна агресія Російської Федерації та зумовлена нею соціальна ситуація в Україні негативно позначилися на процесах формування і виконання бюджетів різних рівнів, послабили бюджетну безпеку держави, значимість боротьби з бюджетними правопорушеннями зросла, що своєю чергою актуалізує дослідження проблем протидії порушенням бюджетного законодавства. З метою забезпечення ефективного виконання завдань, які виникають як у зв'язку з військовими діями, так і з необхідністю створення ефективної системи забезпечення використання бюджетних коштів, відбуваються суттєві зміни в правоохоронних органах, у тому числі й поліції.

Дисертація БРЕГІНА І.М. заповнює наявні наукові прогалини та водночас

вирішує низку актуальних питань, що заслуговують на високу оцінку проведеного автором наукового дослідження.

Розкриттю та належному висвітленню проблематики дисертаційного дослідження сприяла правильно та чітко сформульована мета наукової роботи – здійснення комплексного аналізу функціонування підрозділів Національної поліції України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, надання пропозицій щодо вдосконалення чинних нормативно-правових актів та організації взаємодії цих суб'єктів.

Завдання, об'єкт та предмет дисертаційного дослідження сформульовані та визначені відповідно до вимог, що висуваються Міністерством освіти і науки України до дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

Високий ступінь обґрунтованості результатів дисертаційного дослідження зумовлений раціональною та узгодженою структурою всіх елементів дисертації. В цілому дисертаційне дослідження характеризується високим теоретичним та науково-методологічним рівнем вирішення поставлених у науковій роботі завдань.

Необхідно також відзначити, що проведенню комплексного дослідження та належному рівню систематизації матеріалу сприяли вдало обрані загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання, серед яких: діалектичний, історичний, діяльнісний і системний підходи, методи структурного та функціонального аналізу, узагальнення юридичної практики та інші.

Зазначене свідчить, що здобувачем проведено самостійне, творче та актуальне дослідження, теоретичне підґрунтя якого склали результати та висновки наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених у галузі філософії, загальної теорії держави та права, інших галузях юриспруденції: фінансового права, адміністративного права, кримінального і кримінально-процесуального права.

Нормативною основою дослідження є Конституція України, чинні

законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, що визначають правові засади реалізації завдань і функцій підрозділів поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства.

Дисертація в цілому характеризується належним теоретичним та науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації є високим.

Положення поданої роботи характеризуються теоретичною та практичною цінністю, а наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній правовій науці монографічним дослідженням протидії порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України. За результатами дослідження сформульовано низку висновків та пропозицій, які мають теоретичне і практичне значення.

В результаті проведення дослідження автором самостійно розроблено та запропоновано ряд інноваційних висновків, частина з яких була удосконалена, а деякі отримали подальший розвиток. Особливої уваги заслуговують такі здобутки та положення:

- запропоновано адміністративно-правовим статусом підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства вважати закріплену на нормативно-правовому рівні сукупність змістовних (мета, завдання, функції, повноваження) та організаційно-структурних елементів, які дають змогу цим суб'єктам впливати на бюджетну деліктність і взаємодіяти з іншими суб'єктами системи;

- обґрунтовано доцільність поділити повноваження підрозділів Національної поліції щодо протидії порушенням бюджетного законодавства на: повноваження здійснювати оперативно-розшукову діяльність; кримінально-процесуальні повноваження; адміністративно-юрисдикційні повноваження; інформаційно-аналітичні повноваження; організаційні повноваження;

– запропоновано розроблення та затвердження постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства», у якій були б визначено поняття такої взаємодії, основні засади, напрями та форми узгодженої діяльності цих суб'єктів, серед яких й адміністративні договори;

– доведено, що підрозділи Національної поліції, виконуючи функції щодо протидії порушенням бюджетного законодавства, використовують правові та організаційні форми взаємодії. До правових слід віднести правотворчість, укладення адміністративних договорів та правозастосування, а сукупність організаційних доцільно поділити на установчі та реалізаційні. Установчі форми взаємодії дозволяють сформулювати умови для прийняття управлінського рішення та його безпосередньо прийняти (створення та участь у роботі координаційних структур, участь у координаційних нарадах), а реалізаційні – узгоджено ці рішення виконувати (спільна реалізація заходів протидії та узгодження окремих організаційних дій суб'єктів).

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що висновки, отримані внаслідок проведеного дослідження можуть бути використані та частково уже використовуються у: правотворчості – для удосконалення нормативно-правових актів, які регулюють функціонування суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, зокрема підрозділів Національної поліції України; науково-дослідній роботі – для здійснення подальших наукових досліджень проблем діяльності підрозділів Національної поліції України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства; освітньому процесі – під час викладання навчальних дисциплін «Фінансове право» та «Поліцейська діяльність», а також під час самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» та освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» (акт впровадження Львівського державного університету внутрішніх справ від 01.07.2024 р. № 42); правозастосуванні – для вдосконалення практичної діяльності працівників підрозділів Департаменту стратегічних досліджень Національної поліції

України (акт впровадження управління стратегічних розслідувань у Львівській області Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України від 11.06.2024 р. № 43/06/24).

Апробація результатів дослідження та публікації. Основні положення та висновки дослідження оприлюднені автором у виступах на науково-практичних конференціях, круглих столах і семінарах. Основні положення дисертаційного дослідження опубліковано в 5 працях, із яких 3 статті – у наукових фахових виданнях України; 2 публікації – у збірниках наукових праць за матеріалами конференцій.

За результатами дослідження у дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у визначенні сутності й особливостей протидії порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України.

**Одночасно значущість отриманих висновків не виключає наявності ряду питань до окремих положень і висновків зроблених автором.**

1. Дисертант пропонує досліджувати адміністративно-правовий статус підрозділів Національної поліції у сфері протидії порушенням бюджетного законодавства як закріпленої на нормативно-правовому рівні сукупності змістовних (мета, завдання, функції, повноваження) та організаційно-структурних елементів, які дають змогу цим суб'єктам впливати на бюджетну деліктність і взаємодіяти з іншими суб'єктами системи (с. 3, 90 дисертації) та присвячує дослідженню окремих з цих елементів підрозділи розділу 2 дисертації. Цілям (меті) та завданням належної уваги приділено не було. Тому для чіткості структурної побудови роботи доцільно було ґрунтовніше дослідити мету та завдання діяльності поліції як суб'єкта протидії порушенням бюджетного законодавства поряд із функціями та повноваженнями у розділі 2 дисертації.

2. Автором запропоновано розроблення та затвердження постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства», у якій були б визначено

поняття такої взаємодії, основні засади, напрями та форми узгодженої діяльності цих суб'єктів, серед яких й адміністративні договори (с. 193 – 194 дисертації). Практична значущість роботи зросла, якщо було б запропоновано проєкт такого нормативно-правового акту.

3. Дещо суперечливим є висновок автора про те, що після вилучення 20 червня 2024 року із Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» доручення Національної поліції щодо проведення ревізії у підконтрольних установах як підстави для проведення позапланової ревізії органами Державної аудиторської служби, механізм звернення підрозділів Національної поліції щодо фактів, що свідчать про порушення вимог законів, контроль за дотриманням яких віднесено до компетенції Державної аудиторської служби залишиться незмінним (с. 195 дисертації). Зміна законодавчих норм зумовлює зміну й підзаконних. Тому доцільно було запропонувати такі зміни.

4. У дисертаційному дослідженні відзначаються окремі особливості діяльності поліції в умовах правового режиму воєнного стану. Разом з тим варто було б більше уваги звернути саме на зміни у підходах до протидії порушенням бюджетного законодавства та пріоритетних завданнях поліції під час війни.

5. У роботі наведено думки різних авторів щодо понять адміністративно-правового статусу, взаємодії суб'єктів, протидії правопорушенням тощо. Доцільно було б або їх ґрунтовніше проаналізувати, або наводити визначення, які безпосередньо стосуються об'єкта дослідження.

Водночас, висловлені зауваження та побажання суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку результатів наукового дослідження.

Виконане дисертаційне дослідження сприяє розв'язанню ряду теоретичних та практичних питань із визначення та нормативного закріплення механізмів протидії порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України.

Теоретичні положення та практичні рекомендації, що знайшли своє

відображення у висновках дисертації, наукових публікаціях автора можуть надалі використовуватися при розробці нових та удосконаленні чинних нормативно-правових актів у сфері протидії порушенням бюджетного законодавства.

Основні положення, висновки та рекомендації дисертації відображені у наукових фахових виданнях, а також у доповідях та повідомленнях на науково-практичних заходах, свідчать про високий рівень підготовленості дисертанта, ретельну трудомістку роботу, проведену автором в ході наукового дослідження та його апробації.

Таким чином, дисертаційна робота на тему «Протидія порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України» відповідає Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а автор дисертації – БРЕГІН Іван Михайлович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

**Офіційний опонент:**

**Завідувач кафедри цивільного права та процесу  
Інституту права, психології та інноваційної освіти  
Національного університету «Львівська політехніка»  
д. ю. н., професор**

 **Ірина ЛИЧЕНКО**

**Підпис засвідчую:**  
**Проректор з науково-педагогічної роботи  
та соціального розвитку  
Національного університету  
«Львівська політехніка»  
д.т.н., професор**



 **Роман КОРЖ**